CANLLAW I DRAFOD MATH O DESTUN:

NARATIF

Trosolwg o nodweddion, iaith a strwythur

GwE
Tuag at Ragoriaeth

YSGOL BOTWNNOG

YSGOL DYFFRYN OGWEN

Ysgol Tryfan

Ariennir gan Lywodraeth Cymru
Funded by Welsh Government

PA FATH O DESTUN YW HWN?

Testun sy'n ailadrodd digwyddiadau yn eu trefn gronolegol ran amlaf. Gall fod yn ffuglen neu gall gynnwys gwybodaeth.

STRWYTHUR Y TESTUN	GWYBODAETH AM IAITH	CANLLAWIAU YSGRIFENNU
Bydd testun o'r math hwn i'w weld yn aml yn y ffurfiau canlynol: • Hunangofiant • Cofiant • Stori Fer • Detholiad o nofel • Nofel graffig • Llyfrau llun i blant bach	Bydd testun o'r math hwn yn cynnwys: • Defnydd o'r amser presennol neu'r amser gorffennol e.e. *mae / roedd*; *gwêl / gwelodd* • *Person cyntaf y ferf e.e. cefais; teimlais; cerddais* • Trydydd person y ferf e.e. *cafodd; teimlodd; cerddodd* • Defnyddio cysyllteiriau e.e. *oherwydd, yna, felly, yn sydyn, yn y cyfamser*	Wrth ysgrifennu testun o'r math hwn: • Dylid penderfynu pwy sy'n adrodd y naratif a phwy yw'r "llais" yn y darn. • Gall y "llais" yn y darn fod yn adroddwr sy'n gymeriad neu'n "lais gwrthrychol" sy'n gwylio digwyddiadau'r naratif. • Dylid dewis cymeriadau'n ofalus. • Gellir defnyddio sgwrs i ddod â'r digwyddiadau'n fyw. • Gellir defnyddio naratif gweledol mewn nofelau graffig a llyfrau llun.

GwE Tuag at Ragoriaeth
YSGOL BOTWNNOG
YSGOL DYFFRYN OGWEN
Ysgol Tryfan
Ariennir gan Lywodraeth Cymru
Funded by Welsh Government

YSGRIFENNU NARATIF

Wrth ysgrifennu naratif byddwn ni'n defnyddio nifer o dechnegau ond y nod bob amser yw cyflwyno digwyddiadau a chymeriadau a fydd yn cynnal diddordeb y darllenydd gan gyrraedd uchafbwynt neu gasgliad. Mae darn o naratif llwyddiannus yn dal sylw'r darllenydd drwy agoriad effeithiol ac yna'n sefydlu lleoliad ac amser y darn. Bydd y darn yn cyflwyno cymeriadau a digwyddiadau ond bydd rhai yn **allweddol** oherwydd eu **harwyddocâd** arbennig neu oherwydd eu bod yn gyfrifol am danio cadwyn o ddigwyddiadau. Yn ogystal â hyn, mae darn o naratif llwyddiannus yn arwain y darllenydd yn **ofalus** gam wrth gam hyd nes y bydd y cyrraedd ei uchafbwynt. Bydd y darllenydd yn **deall** ac yn gwerthfawrogi'r uchafbwynt hwn oherwydd bydd wedi deall arwyddocâd a **chanlyniad** y digwyddiadau a arweiniodd at yr uchafbwynt. Dylid cofio bob amser pwy yw'r "llais" yn y darn a dewis hwnnw'n ofalus oherwydd bydd yn llywio'r naratif. Ai chi fydd y "llais" yn y darn? Fyddwch chi'n rhan o ddigwyddiadau'r naratif neu a fydd y "llais" yn gwylio'r digwyddiadau'n *wrthrychol*? Mae gennych chi hanes neu stori i'w hadrodd . . . ewch â'r darllenydd ar daith!

BYDDWCH YN DREFNUS – cofiwch fod y darllenydd angen arweiniad drwy'r digwyddiadau ac efallai y byddwch yn dymuno eu cyflwyno mewn trefn gronolegol

BYDDWCH YN GLIR – cofiwch fod rhaid i chi gyflwyno pob digwyddiad a chymeriad yn glir a chofiwch fod arwyddocâd arbennig i ambell ddigwyddiad a chymeriad ac angen sylw arbennig arnynt

BYDDWCH YN FENTRUS – dewis digwyddiad cyffrous a chymeriadau lliwgar wrth arwain y darllenydd at uchafbwynt eich darn gam wrth gam

GwE Tuag at Ragoriaeth
YSGOL BOTWNNOG
YSGOL DYFFRYN OGWEN
Ysgol Tryfan
Ariennir gan Lywodraeth Cymru
Funded by Welsh Government